Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 23/12/2016 Ενημερώθηκε: 26/12/2016

Ν. 4446/2016: Αποκάλυψη αδήλωτων καταθέσεων και πλαστικό χρήμα

Προβολή σε μορφή PDF

Εισαγωγή

Ολοκληρώθηκε η ψήφιση του Πολυνομοσχεδίου, το οποίο εισήγαγε νομοθετικές ρυθμίσεις σε ζητήματα του πτωχευτικού κώδικα, των διαδικασιών του διοικητικού και ποινικού δικαίου, την αποκάλυψη αδήλωτων καταθέσεων και τη χρήση πλαστικού χρήματος.

Το παρόν άρθρο στοχεύει στη συνοπτική αλλά εμπεριστατωμένη παρουσίαση των πτυχών του νομοσχεδίου που αφορούν ζητήματα φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις που ψηφίστηκαν.

Αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων

Ένα σημείο τομής του νέας νομοθεσίας αποτελεί η δυνατότητα που παρέχει στους φορολογούμενους να υποβάλουν αρχικές, συμπληρωματικές ή τροποποιητικές δηλώσεις, στις οποίες θα συμπεριλάβουν αδήλωτα εισοδήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παρούσα ρύθμιση δεν προσομοιάζει με τις διατάξεις επαναπατρισμού κεφαλαίου που είχαν εφαρμοστεί το 2010 παρέχοντας, επί της ουσίας, φορολογική αμνηστία στους φορολογούμενους που επωφελήθηκαν από αυτές.

Πιο συγκεκριμένα, οι φορολογούμενοι μπορούν να καταθέσουν αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. μέχρι τις 31/05/2017 λόγω μη

υποβολής, ανακριβούς ή ελλιπούς αρχικής δήλωσης, εξασφαλίζοντας δραστική μείωση των πρόσθετων φόρων, τόκων και προστίμων. Αναλυτικότερα, οι φορολογούμενοι που θα σπεύσουν να συμμορφωθούν υποβάλλοντας δηλώσεις μέχρι τις 31/03/2017 θα τύχουν του ευνοϊκού πρόσθετου φόρου 8%, ενώ όσοι υποβάλλουν δηλώσεις από την 1η Απριλίου του νέου έτους μέχρι το τέλος του προγράμματος (31/05/2017), η πρόσθετη επιβάρυνση θα ανέλθει στο 10%. Οι συντελεστές προσαύξησης αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση οφειλών που δημιουργήθηκαν πριν το 2010, σύμφωνα με τα ποσοστά που παρέχονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
Έως 2001	25%
2002	23%
2003	20%
2004	16%
2005	15%
2006	12%
2007	10%
2008	6%
2009	5%

Για να γίνει ευκολότερα αντιληπτό το μέγεθος του οφέλους για τους φορολογούμενους, αξίζει να σημειωθεί ότι η προσαύξηση του ν. 2523/1997, που ίσχυε μέχρι 31/12/2013, ανερχόταν σε 18% ετησίως και του ν. 4174/2013, που ισχύει από 01/01/2014, ανέρχεται σε 8,76% ετησίως.

Οι παραπάνω συντελεστές εφαρμόζονται και στην περίπτωση υποβολής δήλωση κατόπιν της έκδοσης εντολής ελέγχου αλλά πριν την κοινοποίησής της στο φορολογούμενο. Στη ρύθμιση μπορούν επίσης να υπαχθούν φορολογούμενοι για τους οποίους έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι τη λήξη του προγράμματος καθώς και φορολογούμενοι για τους οποίους έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων, με την προσαύξηση όμως να είναι αρκετά υψηλότερη και να κυμαίνεται μεταξύ 13% και 30%.

Από την άλλη πλευρά, αν έχει κοινοποιηθεί πράξη οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μέχρι τις 22/12/2016, ο φορολογούμενος δεν μπορεί να εμπέσει στις ευνοϊκές διατάξεις της ρύθμισης. Επιπρόσθετα, εξαιρούνται της υπαγωγής στη ρύθμιση τα πολιτικά πρόσωπα και δηλώσεις που έχουν υποβληθεί με επιφύλαξη ή από τις οποίες προκύπτει επιστροφή φόρου. Σημειώνεται ότι ισχύουν

και εφαρμόζονται κανονικά οι διατάξεις του ν. 3691/2008, περί εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (χρηματοδότηση τρομοκρατίας, εμπόριο όπλων, ναρκωτικών, ανθρώπων κτλ), συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι στις δηλώσεις που θα υποβληθούν δεν μπορούν να περιληφθούν τέτοιου είδους ποσά.

Κατά την υποβολή των παραπάνω δηλώσεων φόρων δεν εφαρμόζονται επίσης τα πρόστιμα περί ανακριβούς ή μη υποβολής δήλωσης, τα πρόστιμα ΦΠΑ και μη καταβολής παρακρατούμενων φόρων όπως προσδιορίζονται στα άρθρα 58, 58Α και 59 του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (ν. 4174/2013).

Τέλος, η καταβολή της οφειλής πραγματοποιείται εφάπαξ, εντός 30 ημερών από την υποβολή της δήλωσης, ενώ ο οφειλέτης μπορεί να υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση μη καταβολής ή απώλειας της ρύθμισης, ο φορολογούμενος εκπίπτει των ευνοϊκών ρυθμίσεων και διενεργείται νέος προσδιορισμός πρόσθετου φόρου και προστίμων.

Ηλεκτρονικές συναλλαγές και αφορολόγητο

Από 01/01/2017 μειώνεται από 1.500 σε 500 ευρώ το όριο των συναλλαγών που θα μπορούν να πραγματοποιούν οι ιδιώτες με μετρητά. Τα προβλεπόμενα μέσα πληρωμής για συναλλαγές μεγάλης αξίας (άνω των 500 ευρώ) περιλαμβάνουν ενδεικτικά τις κάρτες (χρεωστικές, πιστωτικές, προπληρωμένες κτλ.), τα τραπεζικά εμβάσματα και τα ‘ηλεκτρονικά πορτοφόλια’.

Παράλληλα, οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής θα συμβάλλουν στη διατήρηση του προβλεπόμενου ποσού μείωσης του φόρου (άρθρο 16 του ν. 4172/2013), βάσει του οποίου καθορίζεται επί της ουσίας το αφορολόγητο όριο. Αναλυτικότερα, ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το κομμάτι των δαπανών που πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και σε χώρες της ΕΕ με πλαστικό ή ηλεκτρονικό χρήμα ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος.

Εισόδημα (σε ευρώ)
Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (Προοδευτική εφαρμογή)

1-10.000
10%

10.000,01-30.000
15%

10.000,01-30.000
20% και μέχρι 30.000 ευρώ

Στην τυχόν διαφορά μεταξύ ελάχιστης απαιτούμενης δαπάνης με χρήση ηλεκτρονικών μέσων και πραγματοποιηθείσας επιβάλλεται φόρος 22%. Από τη συγκεκριμένη ρύθμιση εξαιρούνται φορολογούμενοι ηλικίας άνω των 70 ετών, οι οποίοι υποχρεούνται να προσκομίσουν ισόποσες αποδείξεις σύμφωνα με την παραπάνω κλίμακα.

Εταιρικά θέματα

Σύμφωνα με το νέο νόμο, η δαπάνη μισθοδοσίας δεν θα αναγνωρίζεται φορολογικά, αν δεν πραγματοποιείται με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

Επίσης, σημαντική είναι η αλλαγή στον υπολογισμό των παροχών σε είδος σε εργαζομένους ή εταίρους, με εφαρμογή από 01/01/2016, βάσει της οποίας η αξία παραχώρησης υπολογίζεται ως ποσοστό επί της λιανικής τιμής προ φόρων.

Λιανική Τιμή προ Φόρων (ευρώ)
Συντελεστής προσδιορισμού επιπρόσθετου ετήσιου εισοδήματος

0-12.000
4%

12.001 – 17.000
7%

17.001 – 20.000
14%

20.001 – 25.000
18%

25.001 -
22%

Αν η παλαιότητα του αυτοκινήτου υπερβαίνει τα 3 έτη η αξία παραχώρησης μειώνεται κατά 10%, αν υπερβαίνει τα 6 έτη μειώνεται κατά 25% και κατά 50% αν το αυτοκίνητο είναι άνω των 10 ετών.

Στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών συναλλαγών, οι εταιρείες οφείλουν να ενημερώνουν τους καταναλωτές για την αποδοχή καρτών αναγράφοντας τις συγκεκριμένες πληροφορίες στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο. Η μη συμμόρφωση επισύρει την επιβολή αυτοτελούς διοικητικού προστίμου ύψους 1.000 ευρώ σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Επίλογος

Ο συγκεκριμένος νόμος, όπως επισημαίνεται και στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, αποτελεί το μεταβατικό στάδιο για τη θέσπιση του περιουσιολογίου, δεδομένου ότι καλούνται οι φορολογούμενοι να αποκαλύψουν εισοδήματα προηγουμένων ετών που δεν είχαν συμπεριληφθεί στις υποβληθείσες ή μη δηλώσεις τους. Με αυτό τον τρόπο, το Υπουργείο Οικονομικών επιδιώκει τη δημιουργία μίας πραγματικής κεφαλαιακής βάσης για το ‘χτίσιμο’ του περιουσιολογίου και τη μετέπειτα παρακολούθηση των μεταβολών της περιουσιακής κατάστασης των φορολογουμένων.

Επιπρόσθετα, η διεύρυνση των ηλεκτρονικών συναλλαγών αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό της παραοικονομίας και της κυκλοφορίας ‘μαύρου χρήματος’, καθώς δημιουργείται κίνητρο για τους καταναλωτές να πραγματοποιούν συναλλαγές με τη χρήση καρτών, οι οποίες αφήνουν ‘ίχνος’ και βοηθούν στην αποκάλυψη φορολογητέας ύλης.

Κλείνοντας, τα κίνητρα για την εθελοντική αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων είναι περιορισμένα από τη στιγμή που δεν υπάρχει μεταβολή στους φορολογικούς συντελεστές παρά μόνο στα επιβληθέντα πρόστιμα και προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης. Πάντως, πέραν της συγκέντρωσης δημοσίων εσόδων, η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν φαίνεται να θίγει τους συνεπείς φορολογούμενους οι οποίοι δήλωσαν τα εισοδήματά τους σε πραγματικό χρόνο.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό